

Obsah

Předmluva	VII
Obsah	IX
Přehled základních právních předpisů	XVII
Seznam použitych zkratek	XIX
I. Obecná část	1
1. Zákonnost a právní vědomí	1
2. Prameny práva	2
3. Právo veřejné a soukromé, právní normy	5
3.1 Platnost, účinnost právních předpisů	8
3.2 Publikace právních předpisů	8
3.3 Výklad právní normy	9
3.4 Řešení případů výslovně právem neupravených	10
3.5 Systém práva	11
4. Právní vztahy	12
4.1 Prvky právního vztahu	12
4.2 Subjekty právního vztahu	12
4.3 Obsah právního vztahu	16
4.4 Objekty právních vztahů	16
5. Právní úkony	18
6. Promlčení a prekluze	22
6.1 Promlčení	22
6.2 Prekluze	27
II. Ústavní právo	31
1. Ústava České republiky	31
1.1 Základní ustanovení	32
1.2 Moc zákonodárná, legislativní proces	33
1.3 Moc výkonná	35
1.4 Moc soudní	37
1.5 Nejvyšší kontrolní úřad, Česká národní banka	40
2. Listina základních práv a svobod	40
III. Ochrana lidských práv	43
1. Mezinárodní prameny lidských práv	44
2. Záruky dodržování lidských práv	44
3. Ochrana lidských práv v České republice	45
4. Mezinárodněprávní ochrana lidských práv	46
5. Veřejný ochránce práv	48
6. Ochrana před diskriminací	50
IV. Občanské právo	53
1. Věcná práva	54
1.1 Vlastnictví	54
1.2 Držba a detence	57
1.3 Nabývání vlastnického práva	57
1.4 Spolučestnictví	60
1.5 Podílové spolučestnictví	61
1.6 Společné jmění manželů	63
1.7 Ochrana vlastnictví	66
1.8 Zánik vlastnického práva	67

2. Věcná práva k věcem cizím	68
2.1 Právo zástavní	68
2.2 Věcná břemena	70
2.3 Právo zadržovací (retenční)	72
3. Katastr nemovitostí	72
4. Závazkové právo	74
4.1 Vznik závazků	76
4.1.1 Směnka – malý exkurs do práva směnečného	78
4.2 Změny závazků	80
4.2.1 Změny v subjektech závazkových právních vztahů	80
4.2.2 Postoupení pohledávky	81
4.2.3 Převzetí dluhu	81
4.2.4 Přistoupení k závazku	82
4.2.5 Převzetí plnění	82
4.2.6 Poukázka	83
4.2.7 Poukázka na cenné papíry	83
4.2.8 Změny v obsahu závazkových právních vztahů	83
4.2.9 Změna dohodou	83
4.2.10 Prodlení dlužníka	84
4.2.11 Prodlení věřitele	85
4.3 Zajištění závazků	85
4.3.1 Smluvní pokuta	86
4.3.2 Ručení	86
4.3.3 Dohoda o srážkách ze mzdy a jiných příjmů	87
4.3.4 Zajištění závazků převodem práva	88
4.3.5 Zajištění postoupením pohledávky	88
4.3.6 Jistota	88
4.3.7 Uznání dluhu	89
4.4 Zánik závazků	89
4.4.1 Splnění	89
4.4.2 Uložení do úřední úschovy	91
4.4.3 Odstoupení od smlouvy	92
4.4.4 Zánik závazku dohodou	92
4.4.5 Narovnání	93
4.4.6 Nemožnost plnění	93
4.4.7 Uplynutí doby	94
4.4.8 Smrt dlužníka či věřitele	94
4.4.9 Splynutí	94
4.4.10 Změna poměrů	94
4.4.11 Započtení	95
4.4.12 Výpověď	96
4.5 Odpovědnost za vady	96
4.6 Smluvní typy	101
4.6.1 Spotřebitelské smlouvy	102
4.6.2 Kupní smlouva	103
4.6.3 Směnná smlouva	106
4.6.4 Darovací smlouva	106
4.6.5 Smlouva o dílo	107
4.6.6 Smlouva o půjčce	109
4.6.7 Smlouva o výpůjčce	110
4.6.8 Nájemní smlouva	110

4.6.9 Nájem bytu	112
4.6.10 Výměna bytu	115
4.6.11 Podnájem bytu	116
4.6.12 Nájem ve svobodárně	116
4.6.13 Nájem a podnájem nebytových prostor	116
4.6.14 Podnikatelský nájem věcí movitých	117
4.6.15 Příkazní smlouva	117
4.6.16 Smlouva o obstarání věci	118
4.6.17 Smlouva o obstarání prodeje věci	118
4.6.18 Jednatelství bez příkazu	119
4.6.19 Smlouva o úschově	120
4.6.20 Smlouva o ubytování	121
4.6.21 Smlouva o přepravě	121
4.6.22 Smlouva zprostředkovatelská	123
4.6.23 Smlouva o vkladu	124
4.6.24 Smlouva pojistná	125
4.6.25 Smlouva o sdružení	126
4.6.26 Smlouva o důchodu	126
4.6.27 Sázka a hra	127
4.6.28 Veřejná soutěž	127
4.6.29 Veřejný příslib	128
4.6.30 Cestovní smlouva	128
5. Odpovědnost za škodu a bezdůvodné obohacení	129
5.1 Předpoklady vzniku odpovědnosti za škodu	131
5.1.1 Škoda	132
5.1.2 Protiprávní úkon	132
5.1.3 Právní událost	134
5.1.4 Příčinná souvislost	134
5.1.5 Zavinění	135
5.2 Subjekty odpovědnosti za škodu	135
5.2.1 Společná odpovědnost více škůdců	136
5.3 Rozsah a způsob náhrady škody	137
5.4 Promlčení práva na náhradu škody	139
5.5 Obecná odpovědnost za škodu	140
5.6 Odpovědnost za škodu z provozní činnosti	140
5.7 Odpovědnost za škodu na převzaté věci	141
5.8 Odpovědnost za škodu způsobenou povahou přístroje či jiné věci	142
5.9 Odpovědnost za škodu způsobenou těmi, kteří nemohou posoudit následky svého jednání	142
5.10 Odpovědnost za škodu způsobenou úmyslným jednáním proti dobrým mravům	143
5.11 Odpovědnost za škodu způsobenou na vnesených nebo odložených věcech	144
5.12 Odpovědnost za škodu způsobenou provozem dopravních prostředků	145
5.13 Odpovědnost za škodu způsobenou provozem zvlášť nebezpečným	147
5.14 Odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci nezákonním rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem	147
5.15 Odpovědnost za škodu v některých zvláštních případech	148
5.16 Bezdůvodné obohacení	149
6. Ochrana osobnosti	151
7. Dědické právo	154

7.1 Dědění ze závěti	156
7.2 Dědění ze zákona	159
7.3 Projednání dědictví	161
V. Obchodní právo	165
1. Obchodní společnosti	166
1.1 Veřejná obchodní společnost	166
1.2 Komanditní společnost	167
1.3 Společnost s ručením omezeným	167
1.4 Akciová společnost	168
1.5 Družstvo	169
1.6 Státní a jiné organizace	170
1.7 Malý exkurs k obecně prospěšným společnostem	170
2. Obchodní rejstřík	171
3. Hospodářská soutěž	172
4. Závazkové vztahy	173
5. Typy smluv	176
5.1 Kupní smlouva	177
5.2 Smlouva o prodeji podniku	178
5.3 Smlouva o koupi najaté věci	178
5.4 Smlouva o úvěru	179
5.5 Licenční smlouva	179
5.6 Smlouva o uložení věci	179
5.7 Smlouva o dílo	180
5.8 Smlouva mandátní	181
5.9 Smlouva komisionářská	181
5.10 Smlouva o kontrolní činnosti	181
5.11 Smlouva o zprostředkování	181
5.12 Smlouva o obchodním zastoupení	182
5.13 Smlouva zasílatelská	182
5.14 Smlouva o přepravě věci	182
5.15 Nájem dopravního prostředku	183
5.16 Smlouva o provozu dopravního prostředku	183
5.17 Smlouva o tichém společenství	183
5.18 Smlouva o otevření akreditivu	183
5.19 Smlouva o inkasu	183
5.20 Smlouva o běžném účtu	184
5.21 Smlouva o vkladovém účtu	184
5.22 Smlouva o uložení cenných papírů nebo jiných hodnot	184
5.23 Cestovní šek	185
5.24 Slib odškodnění	185
6. Závazkové vztahy v mezinárodním obchodě	185
7. Podnikání zahraničních osob v ČR	186
VI. Rodinné právo	187
1. Manželství	188
2. Exkurs k registrovanému partnerství	191
3. Úprava poměrů nezletilých dětí	192
4. Určení rodičovství	193
5. Osvojení	196
6. Pěstounská péče	198
7. Vyživovací povinnost	198
8. Sociálně-právní ochrana dětí	200

VII. Pracovní právo	203
1. Účastníci pracovněprávních vztahů	204
2. Pracovní poměr	207
2.1 Vznik, změna, zánik pracovního poměru	207
2.2 Nároky z neplatného rozvázání pracovního poměru	216
2.3 Osobní spis, pracovní posudky, potvrzení o zaměstnání, odstupné	217
2.4 Pracovní doba, dovolená	218
2.5 Mzda, náhrada mzdy	222
3. Práce konané mimo pracovní poměr	224
4. Odpovědnost za škodu	225
4.1 Obecná odpovědnost za škodu	226
4.2 Zvláštní druhy odpovědnosti za škodu	228
5. Odbory, kolektivní vyjednávání	231
VIII. Občanské soudní řízení	235
1. Účastníci řízení a osoby zúčastněné na řízení	238
1.1 Zástupci účastníků	240
1.2 Advokáti	242
1.3 Notáři	242
1.4 Státní zastupitelství	243
1.5 Patentoví zástupci	244
1.6 Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových	244
2. Zahájení řízení	244
2.1 Předběžná opatření a smíření řízení	244
3. Průběh řízení	247
4. Dokazování	248
5. Rozhodnutí	251
6. Náklady řízení	254
7. Opravné prostředky	254
8. Správní soudnictví	258
8.1 Řízení podle části páté OSŘ	258
8.2 Řízení podle soudního rádu správního (SŘS)	259
9. Výkon rozhodnutí	262
10. Soudní exekutoři	266
11. Insolvenční řízení	266
12. Alternativní řešení sporů	269
12.1 Mediace, konciliace (zprostředkování)	269
12.2 Rozhodčí řízení (arbitráž)	270
12.3 Finanční arbitráž	271
IX. Správní právo	273
1. Věci statusové	273
1.1 Cizinci a uprchlíci	274
2. Územně-správní členění	275
3. Přestupky	279
4. Správní řízení	280
5. Živnostenské právo	282
X. Ochrana životního prostředí	285
XI. Finanční právo	291
1. Státní rozpočet a rozpočty územních samosprávných celků	291
2. Daně, poplatky, cla	293
2.1 Zamezení dvojího zdanění	294

3. Cla	295
4. Měna a devizy	295
5. Orgány finanční správy	296
6. Česká národní banka	298
XII. Trestní právo hmotné	299
1. Trestný čin	299
1.1 Pojem trestného činu	299
1.2 Vývojová stadia trestného činu, účastenství	300
2. Skutková podstata trestného činu	301
2.1 Objekt trestného činu	301
2.2 Objektivní stránka trestného činu	302
2.3 Pachatel trestného činu	303
2.4 Subjektivní stránka trestného činu	305
3. Okolnosti vylučující protiprávnost	306
3.1 Nutná obrana	306
3.2 Krajní nouze	307
3.3 Oprávněné použití zbraně	308
3.4 Svolení poškozeného	308
3.5 Přípustné riziko	309
4. Tresty a ochranná opatření	309
4.1 Tresty	309
4.1.1 Peněžitý trest	310
4.1.2 Podmíněné odsouzení k trestu odňtí svobody	311
4.1.3 Propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty	312
4.1.4 Propadnutí majetku	313
4.1.5 Zákaz činnosti	313
4.1.6 Zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce	313
4.1.7 Domácí vězení	314
4.1.8 Obecně prospěšné práce	315
4.1.9 Zákaz pobytu	316
4.1.10 Vyhoštění	316
4.1.11 Nepodmíněný trest odňtí svobody	316
4.1.12 Ztráta čestných titulů nebo vyznamenání a ztráta vojenské hodnosti ..	318
4.1.13 Ukládání trestu za více trestních činů	319
4.2 Ochranná opatření	319
4.2.1 Ochranné léčení	320
4.2.2 Zabezpečovací detence	320
4.2.3 Zabraní věci nebo jiné majetkové hodnoty	321
4.3 Ukládání opatření mladistvým pachatelům	322
4.3.1 Výchovná opatření	323
4.3.2 Ochranná opatření	323
4.3.3 Trestní opatření	324
4.4 Ukládání opatření dětem mladším 15 let	326
5. Systematicky vybrané skutkové podstaty nejzávažnějších a nejčastějších trestních činů	327
5.1 Trestné činy proti životu a zdraví	327
5.1.1 Vražda	327
5.1.2 Zabití	328
5.1.3 Ublížení na zdraví	328
5.2 Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti	329

5.2.1 Omezování osobní svobody	329
5.2.2 Loupež	329
5.2.3 Vydírání	330
5.2.4 Porušování domovní svobody	330
5.3 Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti	330
5.3.1 Znásilnění	330
5.3.2 Pohlavní zneužití	331
5.4 Trestné činy proti majetku	331
5.4.1 Krádež	331
5.5 Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy	332
5.5.1 Genocidium	332
5.5.2 Založení, podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka	332
5.6 Trestné činy obecně nebezpečné	333
5.6.1 Obecné ohrožení	333
5.6.2 Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy a šíření toxikomanie	333
5.6.3 Ohrožení pod vlivem návykové látky	334
5.7 Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	335
5.7.1 Výtržnictví	335
5.8 Trestné činy proti rodině a mládeži	336
5.8.1 Zanedbání povinné výživy	336
5.8.2 Týrání svěřené osoby	336
5.8.3 Ohrožování výchovy dítěte	336
5.9 Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci	337
5.9.1 Vlastizrada	337
5.10 Trestné činy hospodářské	337
5.10.1 Neoprávněné podnikání	337
5.10.2 Padělání a pozměnění peněz	338
5.10.3 Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby	338
5.11 Trestné činy proti životnímu prostředí	339
5.11.1 Poškození a ohrožení životního prostředí	339
5.12 Trestné činy proti branné povinnosti	340
5.12.1 Nenastoupení služby v ozbrojených silách	340
5.13 Trestné činy vojenské	340
5.13.1 Zběhnutí	340
XIII. Trestní právo procesní	343
1. Základní zásady trestního řízení	343
2. Subjekty trestního řízení	347
2.1 Soud	347
2.2 Státní zástupce	348
2.3 Policejní orgán	349
2.4 Obviněný, obhájce a jiné osoby s obhajovacími právy	350
2.5 Poškozený a zúčastněná osoba	352
3. Stadia trestního řízení	353
3.1 Přípravné řízení	353
3.2 Předběžné projednání obžaloby	357
3.3 Hlavní líčení	358
3.4 Odvolací řízení	360
3.5 Vykonávací řízení	361

---

4. Rozhodnutí v trestním řízení	362
4.1 Rozsudek	362
4.2 Trestní příkaz	363
4.3 Usnesení	363
5. Opravné prostředky	363
5.1 Odvolání	364
5.2 Stížnost	364
5.3 Odpor	364
5.4 Obnova řízení	365
5.5 Stížnost pro porušení zákona	365
5.6 Dovolání	366
6. Zvláštní způsoby řízení	366
6.1 Řízení proti uprchlému	366
6.2 Podmíněné zastavení trestního stíhání	367
6.3 Narovnání	367
6.4 Řízení před samosoudcem	368
6.5 Řízení po zrušení rozhodnutí nálezem Ústavního soudu	368
6.6 Řízení proti mladistvým	368
XIV. Evropská integrace a evropské právo	371
1. Nejvýznamnější evropské organizace	371
2. Evropská společenství a Evropská unie	372
2.1 Lisabonská smlouva	373
3. Evropské právo	382
3.1 Přístup k právním předpisům Evropské unie	384
4. Přidružení ČR k Evropské unii	384
5. Co je to Eurozóna a Schengen?	386
Věcný rejstřík	389